

Zadania

Gra terenowa

Powstanie Wielkopolskie -
Nasze Dziedzictwo

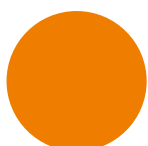

Fabula

Po klęsce Napoleona Polska została wymazana z mapy Europy. A choć zaborcy wszystkimi siłami starali się wykorzenić polskiego ducha, to przecież idea wolnej ojczyzny żyła w sercach i umysłach Polaków.

Walczono o nią dalej w różny sposób, różnymi metodami, zależnie od tego, pod jakim zaborem znajdowały się dawne obszary kraju. Znamy historię powstań narodowych, które z reguły były skazane na porażkę z uwagi na źle wyszkoloną armię powstańczą, słabe uzbrojenie i organizację centralną.

Stosunkowo mało znana jest walka o wyzwolenie Wielkopolski, która znajdowała się pod pruskim zaborem. Walka z zaborcą przebiegała na wielu płaszczyznach od pielęgnowania narodowych zwyczajów i kultury, poprzez rozwój przemysłu, tajne nauczanie, stowarzyszenia strzeleckie i skautowe aż po starcia zbrojne. To właśnie „sposoby” stosowane przez Wielkopolan sprawiły że nie uległa ona wynarodowieniu.

Zadanie Pierwsze

Początkowo utworzenie Wielkiego Księstwa Poznańskiego pozwoliło na wywalczenie zasady dwujęzyczności. Później zaborca powoli wycofywał język polski z urzędów, sądów i szkół. Działania te budziły gorący sprzeciw. Najślynniejszą walką o obecność języka polskiego w szkole był strajk dzieci wrzesińskich.

Gwara poznańska, jeszcze do niedawna, była bardzo żywa teraz niestety zanika.

Stoi na stacji wielgachno bana
cało w oliwie jest opyplana.
Para z ni bucho i poświstuje
a palacz cinyngiyem wef ni hajcuje.
Wuchte wagonów mo zahoczzone
wef kożdym klunkrów jest nawalone.
Jest tych wagonów cós ze styrdzieści
wcale nie wiada co sie tam zmieści.
W piyrszym wagónie kole wynglarki
jadam z Poznania same Kaczmarki
jedzie tyż kundziu i z Wildy szczuny
a koždy śrupie z tytki bonbony.
Wef drugim szkieły i ejber łusy
śtyrech góroli i dwa hanysy.
Potym jest proszczok, owce i kónie
wszysko to w czecim jedzie wagónie.
Dalej som ryczki i szafónierki
jakieś wymborki i salaterki.
Śtyry wagóny jadam z meblami
za nimi dziesińc wagónów z pyrami.
Na samym kuńcu cołkiym dla śmiechu
tyn co to pisoł – sam Wuja Czechu.

*** - Poniżej wiersz w gwarze poznańskiej. Opiszcie o czym on opowiada.**

**** - Proszę nagrajcie krótki film z recytacji wiersza oraz podajcie autora jego wersji pierwotnej.**

***** - Gwara niestety powoli zanika. Aby zachęcić do jej zgłębiania prosimy abyście dopisali jeszcze dwa wersy – wykorzystując elementy gwary.**

Zadanie Drugie

Wybuch I Wojny Światowej ożywił nadzieje Polaków na odzyskanie niepodległości. Po raz pierwszy trzej zaborcy walczyli przeciwko sobie. W 1916 roku cesarz niemiecki oraz austrowęgierski ogłosili utworzenie państwa polskiego na terenach zaboru rosyjskiego. W oświadczeniu nie wspomniano jednak o Wielkopolsce. Polskie organizacje paramilitarne Sokół i Skaut, które zostały oficjalnie zdelegalizowane zaczęły przygotowywać się do powstania.

26 grudnia do Poznania przyjeżdża Ignacy Jan Paderewski – polski pianista, kompozytor ale również działacz niepodległościowy i mąż stanu. Poznaniacy witają go owacyjnie na Dworcu Letnim i prowadzą do Hotelu Bazar. Rozpoczynają się manifestacje patriotyczne.

*** - Ryszard Rynkowski śpiewa piosenkę „Jedzie pociąg z daleka”. Link do piosenki znajduje się poniżej. Zmontujcie pociąg z dostępnych dla Was materiałów i pojedźcie w świat w rytmie śpiewanej piosenki. Nagrajcie film i prześlijcie go do nas.**

**** - W załączonych linkach macie nagrania trzech utworów klasycznych. Wskażcie który z tych utworów został skomponowany przez Ignacego Jana Paderewskiego.**

Te zadania niczym się nie różnią - może znaleźć klawiaturę pianino on-line i spróbować zagrać 15 nut?

***** - W załączonych linkach macie nagrania pięć utworów klasycznych. Wskażcie który z tych utworów został skomponowany przez Ignacego Jana Paderewskiego. Zagrajcie na klawiaturze online 15 nut jednego z jego autorów.**

Zadanie Piąte

W czasie pierwszych dni walk powstańcy najczęściej nosili cywilne ubrania lub mundury armii niemieckiej do których przypinano różne metalowe orzełki lub biało-czerwone kokardy w kształcie rozety. Utworzenie regularnych oddziałów Armii Wielkopolskiej doprowadziło do ujednoczenia umundurowania.

*** - na zdjęciu widzicie oficera Armii Wielkopolskiej. Zastanówcie się i przedstawcie własną propozycję mundurów żołnierzy wielkopolskich.**

**** - trefl – to symbol który odróżniał Wojska Wielkopolskie od armii polskiej. Spróbujcie ułożyć kawałek sznurka w symbol trefla. Napiszcie gdzie znajdował się on na mundurze.**

***** - trefl - to symbol który odróżniał Wojska Wielkopolskie od armii polskiej. Spróbujcie ułożyć kawałek sznurka w symbol trefla. Napiszcie gdzie znajdował się on na mundurze oraz jak i gdzie oznaczano stopnie żołnierskie i oficerskie.**

Zadanie Szóste

Najbardziej charakterystycznym symbolem Powstania Wielkopolskiego jest czerwona chorągiew z naszytym na niej białym orłem. Ma on otwartą koronę na głowie i bardzo charakterystyczne długie pióra opadające w dół.

*** - wśród załączonych orłów wybierzcie właściwego (z 3)**

**** - wśród załączonych orłów wybierzcie właściwego (z 5)**

***** - wśród załączonych orłów wybierzcie właściwego (z 7)**

Zadanie Siódme

Wincenty Wierzejewski był jednym z pierwszych dezertarów z armii niemieckiej. Po przyjeździe do Poznania założył pierwszy zastęp skautowy w Wielkopolsce. Z tego zastępu powstaje kompania skautowa, która w pierwszych dniach powstania zdobywa fort Grolman w Poznaniu.

*** - ułóżcie z puzzli zdjęcie Wincentego Wierzejewskiego**

**** - Zastęp skautowy „Poznań” przekształca się w drużynę a potem w hufiec. O który poznański hufiec chodzi.**

***** - opiszcie jak przebiegało przejęcie fortu Grolman. Spróbujcie przygotować scenariusz filmowy i nagrajcie na jego podstawie krótki film.**

Zadanie Ósme

Kobiety - matki, córki, siostry – choć nie walczyły z bronią w rękę to miały swój ogromny wkład w zwycięstwo. To one wychowywały w duchu patriotyzmu nowe pokolenia Polaków ucząc języka polskiego, polskich zwyczajów, kultury ... Po wybuchu Powstania Wielkopolskiego przystąpiły do służby sanitarno-medycznej udzielając pierwszej pomocy nierzadko w ogniu walki.

*** - jeden z was wciela się w rolę poszkodowanego. Ma złamaną rękę. Pomóżcie rannemu. Podajcie numer alarmowy.**

**** - jeden z was wciela się w rolę poszkodowanego. Skręcona kostka i postrzał w ramię wymagają Waszej pomocy.**

***** - jeden z was wciela się w rolę poszkodowanego. Ma potrzaskaną kość udową. Proszę zaopatrzyć i przetransportować bezpiecznie na odległość 300 metrów.**

Zadanie Dziewiąte

W czasie trwania Powstania Wielkopolskiego stoczono wiele bitew i potyczek.

*** - ułóżcie z puzzli mapę Wielkopolski z 1918 roku czerwonymi liniami zaznaczono miejsca walk**

**** - korzystając z załączonego wyrysu Wielkopolski z 1918 roku zaznaczcie miejsca 5 bitew – Inowrocław, Ostrów Wlkp., Poznań, Rawicz, Jarocin**

***** - korzystając z załączonego wyrysu Wielkopolski z 1918 roku zaznaczcie miejsca 5 bitew**

Zadanie Dziesiąte

Wiemy że wyżywienie dużej liczby ludzi jest ogromnym problemem. Gdy jeszcze ludzie się przemieszczają urasta do rangi katastrofy. A głodny żołnierz to kiepski żołnierz. I tu znalazła zastosowanie przemysłność i wielkopolska zaradność. Za każdym oddziałem ciągnęła garkuchnia która w okolicznych wsiach zaopatrywała się w ziemniaki i twaróg. Pyry z gzikami przyczyniły się na pewno do wygranej.

* - podaj swoją ulubioną potrawę poznańską

** - podaj przepis na tę cudowną potrawę

*** - Stwórzcie mapę restauracji serwujących prawdziwą wielkopolską kuchnię

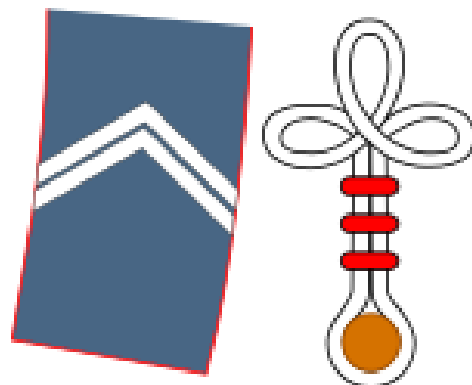
Złóż meldunek!!

Które z podanych informacji wydały Ci się najciekawsze i zostały przez Was zapamiętane. Nagrajcie krótki meldunek

* - 1 wydarzenie

** - 2 wydarzenia

*** - 3 wydarzenia

Autorki:

phm. Joanna Zawieja
dh. Małgorzata Kruszona

11 Wielopoziomowa Drużyna Harcerska "Puszcza"

Skład:

phm. Anita Wałachowska

Poznań 2021

